

Maturitní témata ústní zkoušky z OCHRANY A TVORBY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ a PRÁVA, školní rok 2025-2026

1. Význam a vývoj ochrany přírody a krajiny. Význam ochrany přírody a krajiny jako nezbytné součásti udržitelného rozvoje. Vývoj přístupu v historii v ČR i ve světě. Vývoj přístupu v historii v ČR i ve světě z pohledu práva.
2. Typy chráněných území a zóny odstupňované ochrany. Jednotlivé kategorie chráněných území v ČR, zóny odstupňované ochrany a podmínky jejich vyhlášení. Zákon č. 114/1992 Sb., část třetí, zvláště chráněná území.
3. Národní parky ČR, významné CHKO, rezervace. Historie, popis, význam. Zákon č. 114/1992 Sb., část třetí, zvláště chráněná území.
4. Ekologické sítě – USES a NATURA 2000. Principy ekologické stability a důležitost vytváření ekologických sítí pro propojení přírodních lokalit. Biokoridory. NATURA 2000 z pohledu práva.
5. Ekologie krajiny a krajnotvorné činitele. Vliv přírodních a antropogenní faktorů, struktura krajiny. Evropská úmluva o krajíně.
6. Urbanizace, doprava, turismus a vliv na krajinu. Vývoj a pozitivní i negativní dopady na krajinu, zábor půdy, sídelní struktury, udržitelný turismus. Zákon o životním prostředí č. 17/1992 Sb.
7. Zemědělství a alternativní technologie - vliv na životní prostředí. Vývoj a pozitivní i negativní dopady na krajinu, intenzivní a ekologicky šetrného hospodaření, pesticidy, monokultury. Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, Zákon 252/1997 Sb., o zemědělství.
8. Ochrana druhové rozmanitosti, invazivní druhy, stabilita ekosystémů. Kategorie ohrožených druhů, invazní druhy a jejich eliminace. Úmluva o biologické rozmanitosti (CBD).
9. Mimolesní zeleň a její význam, ochrana. Význam mimolesní zeleně v krajíně, její typy, ekologické funkce a péče o ni. Zákon o rostlinolékařské péči č. 326/2004 Sb.
10. Ochrana ovzduší - emise, imise, rozptylové podmínky a zdroje znečištění. Vysvětlení pojmů, zdroje znečištění, účinky na ŽP a zdraví. Zákon o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb.
11. Skleníkový efekt a ozónová vrstva a globální změny klimatu. Změny klimatu, jejich příčiny a vliv na biosféru, včetně problematiky ozónové vrstvy. Kjótský protokol, Pařížská dohoda.
12. Typy biotopu a jejich management. Hlavní biotopy ČR, jejich ohrožení a způsoby údržby a ochrany. Zákon č. 114/1992 Sb., část třetí; Ramsarská úmluva.
13. Obnova přírodních stanovišť. Specifické biotopy (rašeliniště, prameniště, skály, jeskyně) a opatření k jejich ochraně. Úmluva o biologické rozmanitosti (CBD).
14. Udržitelný rozvoj a přírodní zdroje. Efektivní hospodaření se zdroji a principy udržitelnosti. Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví.
15. Význam vody a hydrologie. Druhy vod a jejich význam pro životní prostředí, hydrologický cyklus. Zákon o vodách (vodní zákon), č. 254/2001 Sb.
16. Hydrologický cyklus. Koloběh vody, význam a vliv na globální problémy. Zákon o vodách (vodní zákon), č. 254/2001 Sb.

17. Ochrana vodních zdrojů, čištění odpadních vod. Zdroje znečištění, principy čištění, revitalizace toků. Zákon o vodách (vodní zákon), č. 254/2001 Sb.
18. Znečišťující látky ve vodě a v půdě. Druhy, vliv na životní prostředí a opatření. Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.
19. Vznik půd a půdní typy. Vznik půd, složení půdy, rypy půd a vliv na ekosystémy. Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.
20. Ochrana půdy, znečišťující látky v půdě, eroze. Hlavní typy degradace půdy a způsoby její ochrany. Faktory vedoucí k erozi a degradaci půdy a způsoby její ochrany. Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.
21. Těžba nerostných surovin. Způsoby, dopad na krajinu, staré ekologické zátěže, rekultivace a revitalizace. Horní zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství.
22. Odpadové hospodářství – druhy odpadů a způsoby jejich nakládání. Třídění, recyklace, spalování, skládky, nebezpečné odpady. Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech.
23. Kategorizace odpadů, registrace a klasifikace toxických látek. Katalog odpadů, registrace toxických látek. Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech.
24. Obaly, systém třídění a recyklace obalů. Typy obalů, značení recyklace a systém EKO-KOM. Zákon 477/2001 Sb. o obalech.
25. BOZP, hygiena práce a požární prevence. Legislativa, hlavní principy. Zákon zákoník práce č. 262/2006 Sb.

V Jílovém u Prahy dne 22. 09. 2025

Vypracovaly: Ing. Jiřina Špálová, Mgr. Eva Mlejnková

Schválil: Mgr. Radek Coufal